

Dünya təşkilatları ilə əməkdaşlıq və dostluq münasibətlərinin inkişafı ölkəmizin xarici siyaset kursunda prioritet istiqamətlərdəndir. Azərbaycanın İslam Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı olan ICESCO ilə də münasibətləri də möhkəm təmelə əsaslanır. 1979-cu ildə təşkil edilmiş ICESCO ilə Azərbaycan dövləti yaxından əməkdaşlıq edir. Azərbaycan İslam dünyasında qarşılıqlı anlaşmanın möhkəmləndirilmesi, dünyada sülhün və təhlükəsizliyin təsviqi sahəsində böyük seyrlər göstərən mühüm təşkilatlardan olan ICESCO ilə əməkdaşlıqla xüsusi əhəmiyyət verir. Azərbaycan dünyada həmrəyliyin, eləcə də islam həmrəyliyinin təmin edilməsini tərəfdarı kimi çıxış edir. Bu gün Azərbaycan islam həmrəyliyi ideyalarına və mədəniyyətlərə dialog ənənələrinə sadıqdır. Azərbaycan öz əqidəsinə, milli dəyərlərinə sadıq bir dövlətdir. Azərbaycan islami dəyərlərə, islam dininə bağlı dövlətdir.

Bunun nəticəsidir ki, müasir dövrümüzə ölkəmizdə islami dəyərlər, multikulturalizm məktəbi və tolerantlıq yeni dövrünü yaşayır. Dünyada baş verən siyasi proseslər, müsəlman ölkələrinə mühərbi və münaqışlər, bəzi ölkələrdə islamofobiyanın yayılması islam dünyasında həmrəyliyin zəruriliyini bir daha əyani suretdə göstərir. Belə şəraitdə Azərbaycan dünyada həmrəyliyin, eləcə də islam həmrəyliyinin təmin edilməsini tərəfdarı kimi çıxış edir.

Bakıda "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində ICESCO-nun Azərbaycanda yeni istifadəyə verilmiş regional ofisinin açılışı münasibətlərin möhkəm teməl üzərində qurulduğunu göstərir. Əsrlər boyu sivilizasiyaların qovuşduğu məkan olan Bakıda regional ofisin açılışı Mərkəzi Asiyadan ICESCO-nun üzvü olan dövlətlərinə xidmət göstərəcək. Regionun digər ölkələrinə də öz təhfəsini verməkə yanaşı, əməkdaşlıq və mükemməllik ruhunu təşviq edəcəkdir. Açılmış mərasimində çıxış edən ICESCO-nun Baş direktoru Salim bin Məhəmməd əl-Maliki bildirib ki, bu nailiyət heç də təsadüfən əldə edilməyib: "Bu, həqiqi liderliyin, aydın baxışın və daha yaxşı gələcəyə olan davamlı sadıqlıyin bəhrəsidir. Parlaq müdriktiyi və biliyi qüdrətine olan dərin inamı hamımız üçün bir işq kimi saçan lider, Zati-aliləri Prezident İlham Əliyevə səmimi minnətdarlığımızı bildiririk. Onun davamlı dəstəyi bu baxışı reallaşdırıb. Həmçinin Zati-aliləri, ICESCO-nun xoşməramlı səfiri, təhsilə, mədəniyyətə və insanlığa olan sevgisi ilə bu layihənin reallaşmasına təkan verən Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya da minnətdarlığımızı bildiririk".

ÖLKƏLƏR VƏ NƏSİLLƏR ARASINDA ƏLAQƏLƏRİ MÖHKƏMLƏNDİRƏN BAĞLAR

Bu ofisin xüsusi bir ofis olacağını vurğulayan Salim bin Məhəmməd əl-Maliki onu da qeyd edib ki, bu ofis fərqli şəkildə fealiyyət göstərəcək: "Fərqli ideyalarə sahib olacaq. O, məqsədlərinə fərqli şəkildə cətəcaq. O, üzv dövlətlərimizlə möhkəm əməkdaşlıq rühu ilə döyünen, təhsil, mədəniyyət, elm, kommunikasiya sahələrində yeni tərəfdəşlərin ritmlərini əks etdirən canlı bir ürək olacaq. ICESCO-nun strateji məqsəd və vəzifələrini inkişaf etdirməkə yanaşı, Bakı ofisi etraf mühitimizi müdrikliklə və təcili olaraq qorumaq, bəşəriyyətə xidmət etmək üçün sənət intellekti daha da inkişaf etdirmək, diqqəti sabahın memarları olan gənclərimizə yönəltmək və dəyərli irlərimiz, kimliyimizin ruhunun qorunub saxlanılması kimi məqsədlərə xidmət edəcək. Bu ofisə ilhamverici layihələr və yeni ideyalar yaradılacaq. Burada ölkələr və nəsillər arasında əlaqələri möhkəmləndirən bağlar yaranacaq. Biz ICESCO olaraq bu mərkəzi xeyallarla, müdrikliklə və bi-

İslam həmrəyliyinə təhfə: Bakı regional ofisi

likle qurmağı seçirik. Bu yeni regional ofis xəyalperəstləri, o cümlədən bunun reallaşmasını mümkün edən liderləri ləyaqətə, biliyi, mədəniyyətə, sülhə və xüsusilə də geləcəyin formalşamasında birgə işləməyə çağrıran, onlara bələdçilik edən, yollarını işıqlandıran bir mayak olacaq."

İSLAM ÖLKƏLƏRİNİN BİRLİYİNƏ VERİLƏN ƏN BÖYÜK TƏHFƏ

Ölkəmizin müsəlman dünyası ilə əlaqələrinin genişlənməsi prosesi son dövrlər daha intensiv xarakter almışdır. İslam həmrəyliyinin gücləndirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan dövləti ardıcıl olaraq siyaset yürüdü. Bakı şəhərinin 2009-cu il üçün İslamın paytaxtı, eləcə də Naxçıvan şəhərinin 2018-ci il üçün İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı elan olunması ICESCO-Azərbaycan münasibətlərini bir daha aydın göstərir. ICESCO rəhbərliyinin təşkilatlılığı ilə görkəmli şərqşünas alim Ai-da İmanquliyevanın "Müasir ərəb ədəbiyyatının korifeyləri" əseri və "Ərəb hərfləri ilə Azərbaycan yazısı" kitabı ərəb dilində çap edilmişdir. ICESCO-nun aylıq xüsusi jurnalında Azərbaycan ilə əlaqələrə həmisişə geniş yer ayrılmış, 2008-ci ildə Mərakeşdə Azərbaycan mədəniyyət günlərinin keçirilməsində ICESCO rəhbərliyinin göstərdiyi hərtərəfli dəstək davamlı əlaqələrin mövcudluğundan xəbər verir. Təşkilatın rəhbəri 2006-ci il-dən etibarən respublikamızda keçirilmiş bir sıra beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərdə fəal iştirak etmişdir.

Bu sıradə Bakıda keçirilmiş "Gənclər sivilizasiyaların alyansı naminə" mövzusunda beynəlxalq konfrans, Heydər Əliyev Fondu-nun təşəbbüsü, ICESCO-nun dəstəyi ilə keçirilmiş "Mədəniyyətlərə dialogda qadınların rolu" mövzusunda forum, "Bakı - İslam mədəniyyətinin paytaxtı - 2009" mədəniyyət ilinin açılış mərasimi, İslam ölkələri mədəniyyət nazirlərinin VI konfransı, Dünya Dini Liderlərinin Bakı Sammiti və Ümumdünya Mədəniyyətlərə dialog və digər tədbirlərin adlarını qeyd etmək yerine döşər. ICESCO-nun xoşməramlı səfiri, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva sivilizasiyalararası dialogun təşviqi, təhsil və digər sahələrdə çoxşaxəli fəaliyyətindən sözügedən təşkilatla əlaqələri diqqətdə saxlayır.

2-3 dekabr 2019-cu il tarixlərində ICESCO-nun Baş qərargahında keçirilmiş İslam Dünyası İrsi Komitəsinin növbədənənən

toplantısında Azərbaycan mədəni ərs nümunələri -Bakının İçəri Şəhər, Qız Qalası və Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi, Xan Sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi, Qobustan Qaya Sənəti Mədəni Landşaftı İslam Dünyası İrsi Siyahısına daxil edilmişdir. Hazırda Azərbaycan təşkilatın fəal üzvlərindən biri kimi, müsəlman dünyasının üzləşdiyi cari problemlərin həllində aktiv iştirak edir. Təşkilatın qarşısında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsində qətiyyət və təşəbbüskarlıq göstərir. Bildiyimiz kimi, Azərbaycan 2017-ci ilde "İslam Həmrəyliyi Oyunları"nı qəbul etdi, Ölkəmizde Cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "İslam Həmrəyliyi İli" elan olundu. Bu, islam ölkələrinin birliliyinə verilən ən böyük təhfə oldu. İslam Konfransı Təşkilatının üzvü və ya müşahidəcisi olmayan ölkə ICESCO-nun üzvlüyüne iddia edə bilməz. Bu baxımdan müstəqil Azərbaycan "İslam dünyasının BMT-si" adlandırılaraq İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının da fəal üzvüdür.

HAQQI DƏSTƏKLƏYƏN BƏYANATLAR

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, Azərbaycanın İslam həmrəyinin gücləndirilməsi istiqamətində böyük seyrlər göstərir. Tarixi keçmiş, dini, mədəni və mənəvi dəyərləri ilə islam dünyasının ayrlırmaz hissəsi olan Azərbaycan təhfəsini verir. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində işğal olunmuş torpaqlarında İslam dininə aid tarixi və mədəni ərsin və ibadət ocaqlarının dağdırılıb və təhqir olunub-

dur.

30 ilə yaxın erməni işğalına məruz qalmış Azərbaycanın 20 faizə yaxın torpağı işğal altında idi. BMT-nin Qarabağın Azərbaycana məxsus olduğunu rəsmi sənədlərlə təsdiqləməsinə baxmayaq, qurum ötən 30 il-də münaqışının həlli üçün heç bir müsbət addım atmadı. Özlerini beynəlxalq birləşdirdi Fransa, ABŞ və Rusiya - həmsədrlər ədaletin bərpa olunması üçün heç bir addım atmadılar. 44 günlük Vətən məhərəbəndə Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. 28 il ərzində BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsini icra etməyən Ermənistan cəmi 44 gün ərzində öz məglubiyəti ilə barışdı. İkinci Qarabağ məhərəbəsi başa çatıqdan sonra sülh danışçıları təşəbbüsü ilə çıxış edərək sülh yolu ilə həllin beş əsas principini işləyib hazırladı. Bu gün Cənubi Qafqazda yeni realıqlar yaranan Azərbaycan sülh prosesine sadıqdır. Azərbaycan Ermənistanla münasibətlərin sülh yolu ilə həllinə təhfə vermək üçün ciddi addımlar atır.

Dövlətimizin başçısı bildirib ki, Azərbaycanın 28 ilən artı müddətə Ermənistanın işğalı və hərbi təcavüzü ilə üzləşməsinə baxmayaq, məhz ölkəmiz 44 günlük Vətən məhərəbəndən sonra Ermənistan ilə münaqışların normallaşdırılması və Cənubi Qafqazda davamlı sülhün təmin olunması üçün

sülh müqaviləsi təşəbbüsü ilə çıxış edib. Vətən məhərəbə zamanı ICESCO-nun ölkəmizin haqq işini dəstəkləyən bəyanatlar verəsi və məhərəbədən sonra bölgeyə texniki həyət göndərən ilk beynəlxalq təşkilat olması Azərbaycanda yüksək qiymətləndirilir.

İSLAM DÜNYASININ HƏMRƏYLİYİNİN RƏMZİ

Şuşanın 2024-cü il üçün "İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilməsi şəhərin İslam sivilizasiyalarının mərkəzlərindən biri kimi əhəmiyyətinin nümayişi üçün yaxşı fırsat olmuş oldu. Bildiyimiz kimi, 2023-cü il sentyabrın 25-də Qətəri Dövlətinin paytaxtı Doha şəhərində keçirilən İslam Dünyası Mədəniyyət Nazirlərinin 12-ci Konfransında Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhəri 2024-cü il üçün "İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edildi. Bu qərar islam mədəniyyətinin zənginliklərini dolğun təzahür etdirən Şuşaya xüsusi ehtiramın ifadəsi idi və İslam dünyasının həmrəyliyinin yeni rəmzinə əvvəlmək qarşılıqlı əməkdaşlıq münasibətlərinin daha da genişləndirilməsində müstəsnə rol oynadı.

Hazırda Azərbaycan təşkilatın fəal üzvlərindən biri kimi, müsəlman dünyasının üzləşdiyi cari problemlərin həllində aktiv iştirak edir. Təşkilatın qarşısında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsində qətiyyət və təşəbbüskarlıq göstərir.

Zümrüd BAYRAMOVA